

ประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม ลงวันที่ ๒๕
 เดือนมิถุนายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๐ ไทยยกศาล
 เดิมรวม ๑๖ ศาล ซึ่งตั้งอยู่ในกระทรวง
 ต่าง ๆ กับศาลฝ่ายพระราชาธิบดี มารวม
 เป็นศาลสถิตย์ยุติธรรม แล้วแบ่งตั้งขึ้นใหม่
 เป็นศาลอุทธรณ์ ๒ ศาล แลศาลทำ ๕ ศาล
 รวม ๗ ศาล ได้พิจารณาพิพากษาคดีเก่าที่
 ตั้งค้างมาแต่ก่อน กับคดีราษฎรร้องฟ้อง
 กันขึ้นในปี รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๑ โดยรวดเร็ว
 ไปมากนัก ตามความที่ประจักษ์ในราย
 งานสาวขบความแพ่งอาญาแลอุทธรณ์ ซึ่งพระ
 เจ้าห้องยาเธอ พระองค์เจ้าสวัสดิโสภณ
 เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ได้นำขึ้นกราบ
 บังคมทูลพระกรุณาโดยลำดับสืบมา แลทรง
 พระราชดำริเห็นว่า จำนวนความอุทธรณ์ที่
 ค้าง อยู่ในศาลอุทธรณ์คดีราษฎร แลศาล
 อุทธรณ์คดีหลวง นั้นมีอยู่น้อย จำนวนความ
 อาญาที่ค้างค้าง อยู่ในศาลพระราชอาญานั้น
 ยังมีอยู่มากกว่าศาลอื่น ๆ หลายส่วน เพราะ
 ความเก่าที่ค้างมาจนหลายปี รัตนโกสินทร์
 ศก ๑๑๐ ก่อนตั้งกระทรวงยุติธรรม กับความ
 ที่ราษฎรฟ้องหากันขึ้นใหม่ก็มากอยู่แล้ว ทั้ง
 ความหัวเมืองทั้งปวง ก็ส่งทยอยมา รวมเข้า
 อีกเสมอไป จึงเป็นการเหลือกำลังที่ศาลพระ
 ราชอาญาศาลเดียว จะพิจารณาพิพากษา ให้
 แล้วทันกับความที่เกิดขึ้นใหม่ได้ อีกประการ
 หนึ่ง กรมรับฟ้องซึ่งได้ตั้งขึ้น ตามความใน
 ข้อ ๕ แห่งประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม รัตน
 โกสินทร์ ศก ๑๑๐ นั้น ก็ได้รับฟ้องของราษฎร
 ทั้งปวง แลประทับส่งไปให้ศาลพิจารณาโดย
 ถูกต้องตามพระธรรมนูญ ทลชดข รัตน

โกสินทร์ ศก ๑๑๑ โดยเรียบร้อยที่อยู่ แต่ทั้งนี้
 ทรงพระราชดำริห์ เพื่อจะให้โอกาสแก่
 ราษฎรทั้งหลาย ผู้มีอรรถคดีได้ไปอุทธรณ์หา
 ผู้รับพระราชกำหนดกฎหมาย เรียบเรียงคำฟ้อง
 ให้ถูกต้องแก่ความจริง อันเกิดขึ้น ซอยด้วย
 ตัวบทกฎหมายแล้ว ก็ไม่จำเป็นจะต้องให้
 มีกรมรับฟ้องอีกต่อไป

เหตุอันนี้ก็เป็นการสมควร แก่กาลสมัย
 ที่จะต้องจัดแก้ไข ขรรณเนียมรับฟ้องเสีย
 ใหม่ แลเปลี่ยนศาลให้พอแก่การพิจารณา
 คดีที่ค้างค้างอยู่มากแลน้อย อีกประการ
 หนึ่งคำ ขรรณเนียม คำเชิง ประกัน ๒ บาท
 ซึ่งเรียกแก่โทษจำเลย ตามที่กักคำ
 ขรรณเนียมศาล ในข้อ ๗ แห่งประกาศตั้ง
 กระทรวงยุติธรรมนั้น ทรงพระราชดำริห์
 ว่าควร จะแก้ไขเสียด้วย จึงมีพระบรมราช
 โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่ว
 กันต่อไปดังนี้

เลิกศาลอุทธรณ์คดีหลวง

ได้ความอุทธรณ์ที่ยังค้างอยู่

มารวมในศาลอุทธรณ์คดีราษฎร

ข้อ ๑ ศาลอุทธรณ์คดีหลวง ซึ่งตั้ง
 ไว้ตามความในข้อ ๓ แห่งประกาศตั้งกระทรวง
 ยุติธรรม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๐ นั้น
 ให้ยกเลิกเสีย ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนเมษายน
 รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๒ เป็นต้นไป แลบรรดา
 ความอุทธรณ์ ซึ่งยังค้างค้างพิจารณาอยู่ใน
 ศาลอุทธรณ์คดีหลวงนั้น ให้ยกมารวม
 พิจารณาในศาลอุทธรณ์คดีราษฎรต่อไป แล
 บรรดาความอุทธรณ์ ซึ่งจะร้องฟ้องกันขึ้นใหม่

ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รักษาสถาบัน
 ศักดิ์ ๑๑๒ เป็นต้นไปนั้น ความเดิม จะเป็น คก
 หลวงกิติ คกิ ราชวรวิฑิต กิให้ฟ้องแล ประทับ
 ไปยังศาล อทธรรมกิติ ราชวรวิฑิต สัน ถ้า ราชวร
 ผู้มี อรรถกิติ จะฟ้อง อทธรรมกล่าว ไทย
 คำพิพากษา คกิ สัน ของ ศาล อทธรรมคกิ ราชวร
 แล้ว กิให้ทล เกสกร ทวาชฎีกา กิเดียว ตาม
 ความใน ข้อ ๖ แห่ง ประกาศตั้ง กระทรวง ยุติธรรม
 รักษาสถาบัน คกิ ๑๑๑ นั้น

ทั้งศาลราชทัณฑ์พิเชท

ให้ พิจารณาความอาญา ขึ้น อีกศาลหนึ่ง

ข้อ ๒ ศาลพระวราช อาญา มีอยู่ศาลเดียว
 ยังไม่พอแก่การ พิจารณาความ อาญา ที่ยัง
 คงค้าง อยู่แล ที่ จะเกิดขึ้น ใหม่อีกต่อไป จึง ทรง
 พระ ปรณณาไปรคเกล้า ให้ตั้ง ศาลเพิ่ม ขึ้น อีก
 ศาลหนึ่ง ให้เรียกนามว่า ศาลราชทัณฑ์พิเชท
 แลให้ศาล พระวราช อาญา แล ศาล ราชทัณฑ์
 พิเชท ทั้ง สอง นี้ เปน กระทรวง พิจารณาพิพาท
 คกิ สัน ความอาญา ทั้ง ปวง แลความ อาญา ที่
 คงค้าง อยู่ ให้ศาล พระวราช อาญา นี้ กิให้
 แยกแยกมา พิจารณา ใน ศาล ราช ทัณฑ์พิเชท
 ด้วย คำม สมควร บรรดาความ อาญา ซึ่ง จะ
 ต้อง ฟ้อง กัน ขึ้น ใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน
 เมษายน รักษาสถาบัน คกิ ๑๑๒ เป็นต้นไปนั้น
 ให้แบ่ง ประทับ ไปยังศาลพระ วราช อาญา แล
 ศาล ราช ทัณฑ์พิเชท ทั้ง สอง นี้ ตาม พระ
 ธรรมนุญ

เลิกค่า เชิง ประกัน

ข้อ ๓ ศาลขึ้นเรียกค่าเชิง ประกัน ๒ บาท ซึ่ง
 เรียกแต่ ราชวรวิฑิต คกิ ในศาล หัวเมือง
 ทั้ง ปวง ศาล อทธรรม ศาล ใน สนาม สถิติย์

ยุติธรรม แล ศาล ข้ำ หลวง ศาล อท ธรรม
 แล ศาล ฎีกา ทั้ง ที่กำหนดไว้ ใน พิกัดค่า ธรรม
 นิยมศาล ใน ข้อ ๗ แห่ง ประกาศตั้ง กระทรวง
 ยุติ ธรรม รักษาสถาบัน คกิ ๑๑๑ นั้น ให้ ยก
 เลิกเสีย ถ้าแลศาล จะยังคง ให้ผู้ต้อง คกิ
 หาประกัน แลรับ เรือนตามกฎ หมาย แล กิให้
 ผู้ต้อง คกิ ฎีกา ผู้ประกัน ผู้รับ เรือน ทั้ง หนึ่ง ลือ
 ประกัน หนึ่ง ลือรับ เรือน ให้ไว้ แก่ ตลาการ
 ณ ศาลนั้น ตามเดิม แต่ห้ามมิให้ศาล ทั้ง ปวง
 ซึ่ง กล่าว ชื่อ มาแล้ว นี้ เรียกเงิน ค่าเชิง ประ
 กัน แก่ผู้ต้อง คกิ เปน อัน ชาติ

เรียก ค่าหมาย เรียก แล หมาย เกาะ จำเลย

ฉบับละ ๑ บาท

ข้อ ๔ ถ้าศาล ใน หัวเมือง ทั้ง ปวง ศาล กอง
 วรรณ ศาล ใน สนาม สถิติย์ ยุติธรรม แล ศาล
 ข้ำ หลวง ศาล อทธรรม แล ศาล ฎีกา ฎีกา ศาล
 ไคศาล หนึ่ง ซึ่ง จะ ไคตั้ง ขึ้น อีกต่อไปภาย หน้า จะ
 ออกหมาย เรียกหมาย เกาะ ฎีกา หมาย จับ จำเลย
 ฎีกาคน ไคคน หนึ่ง ซึ่ง เกี่ยว ซึ่งต้อง คกิ อยู่
 ในศาลนั้น กิให้ศาล เรียก ค่า ธรรม นิยม
 ออกหมาย แต่ โจทย์ ผู้ซึ่ง กล่าว หาคคิ
 แล เปน ผู้มา ขอ ให้ศาล ออกหมาย นั้น ฉบับ
 ละ ๑ บาท

เลิก กรมรับ ฟ้อง

ข้อ ๕ กรมรับ ฟ้อง สนาม สถิติย์ ยุติธรรม
 ซึ่ง ไคตั้ง ขึ้น ไว้ตาม ความใน ข้อ ๕ แห่ง
 ประกาศตั้ง กระทรวง ยุติ ธรรม รักษาสถาบัน
 คกิ ๑๑๑ นั้น ให้ ยกเลิกเสีย ตั้งแต่วันที่ ๑
 เมษายน รักษาสถาบัน คกิ ๑๑๒ เป็นต้นไป

ให้ผู้มีคดียื่นฟ้องต่อศาล

ข้อ ๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร์
ศก ๑๑๒ เป็นต้นไปนั้น ให้ราษฎร ทั้งหลาย
ผู้มีอรรถคดี ซึ่งเปรี๊ยะ ความ แพร่ ความอาญา
แล ความ อรรถคดี มาฟ้อง ต่อ ศาล สยาม
สถิตย์บุรี กรม ศาลโต รอล หนึ่ง สภา แต่มูล
คดี ของ ตน จะเปรี๊ยะ กระ ทรวง ของ ศาล นั้น ได้
พิจารณา ตาม พระ ขอบรม อนุญาต แล ให้ บรรดา
ศาล ทั้ง ปวง ณ กรม สถิตย์บุรี กรม ตั้ง
จำ ศาล ไว้ เปรี๊ยะ แห่ง การ รับ รับ สำหรับ
ศาล ของ ทุก ๆ ศาล เพื่อให้ ผู้ มี อรรถคดี
ผู้มีอรรถคดี ยื่น ให้ เปรี๊ยะ การ ขอ หมาย
ศาล นั้น จะ ได้ ทราบ แล ตั้ง ประสงค์ ให้ เปรี๊ยะ
ได้ ตาม พระ ขอบรม อนุญาต

ผู้มีอรรถคดี จะ ให้ การ ดำ ฟ้อง เอง ก็ได้

ๆ จะ ให้ ผู้ รุกฎ หมาย แล ให้ ได้

ข้อ ๗ ราษฎร ทั้งหลาย ผู้ มี อรรถคดี จะ
ปรึกษา หา ๆ ผู้ รุกฎ หมาย ให้ เรียบ เรียง แต่ง
ฟ้อง ให้ ดำ ตาม มูล คดี ที่ ดำ เรียง ว่า เปรี๊ยะ
ความ สักดิ์ จริง ให้ ถูก ต้อง ชอบ ค้วย พระ ราช
กำหนด กฎหมาย ก็ได้ แล ให้ นำ มา ยื่น
ต่อ ศาล ๆ มา ให้ ดำ ดำ ฟ้อง ต่อ จำ
ศาล ก็ได้ ให้ จำ ศาล เรียบ เรียง ขึ้น เปรี๊ยะ
ให้ ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย แต่ ฟ้อง ฅบย โศ ซึ่ง
ราษฎร ผู้ มี อรรถคดี ให้ ผู้ รุกฎ หมาย เรียบ
เรียง แล ให้ นั้น ต้อง ให้ ผู้ แต่ง แล ผู้ เขียน ลง
ลายมือ เขียน ชื่อ ของ ตน มา ใน ท้าย ฟ้อง ค้วย
ตาม ความ ใน ประการ ว่า ค้วย ลง ชื่อ ผู้ แต่ง
ผู้ เขียน หนึ่ง สือ ฟ้อง เรือ รว แล ฎีกา รัตน
โกสินทร์ ศก ๑๑๐

วิธี แต่ง ฟ้อง

ข้อ ๘ ใน ฟ้อง ทุก ๆ ฅบย นั้น ต้อง กล่าว
ชื่อ ความ คดี นี้ คือ

(๑) นาม ศาล ซึ่ง โจทย์ มา ยื่น ฟ้อง

(๒) ชื่อ ทรัพย์ ชื่อ ยศ ของ โจทย์ กับ
สังกัด มล นาย แล ตำบล บ้าน ที่ อยู่ อาศัย

(๓) ชื่อ ทรัพย์ ชื่อ ยศ ของ จำเลย กับ
สังกัด มล นาย แล ตำบล บ้าน ที่ อยู่ อาศัย
ตามที่ โจทย์ สืบ รู้ ได้

(๔) สรรพ เหตุ การ ต่าง ๆ ซึ่ง ให้ เกิด
มูล คดี พิพาท เมื่อ ไท แล ณ ไท ให้ กล่าว
แก่ โจ ความ ให้ ชัด เจน แล แบ่ง แยก ออก เปรี๊ยะ
ข้อหา เรียง เปรี๊ยะ ลำ คับ ข้อ ๑ ข้อ ๒ แล
ไป แต่ โดย สัก เซย ซึ่ง โจทย์ เชื้อ แม่ แก่ใจ ว่า
เปรี๊ยะ ความ จริง อาจ สืบ พยายาม ให้ สม ได้ ใน
เวลา พิจารณา

(๕) ใน ท้าย ฟ้อง ให้ มี คำ ร้อง ขอ ให้
ศาล พิจารณา พิพากษา ตัก สิ้น ประการ โศ
ความ กฎหมาย แล ยุติ ขอบรม ที่ สัก แล ความ ประ
สงค์ ของ โจทย์

ถ้า ใน ฟ้อง จะ อ้าง ถึง สรรพ หนึ่ง สือ เอก
สาร สำ คัญ ๆ สาร ขบ ขาญ ชี โศ ๆ ก็ได้
ก็ สำเนา คัด มา กับ ท้าย ฟ้อง ห้าม มี ใ
เขียน ลง ใน ฟ้อง เปรี๊ยะ อัน ขาด

คดี ไม่ ควร รับ ไว้ พิจารณา ให้ ยก ฟ้อง เสีย

ถ้า ฟ้อง ขก พร่อง ให้ คืน ไป

ให้ โจทย์ แก้ เสีย ให้ ถูก ต้อง

ข้อ ๙ ถ้า ศาล ตรวจ ฟ้อง ซึ่ง โจทย์
แต่ง มา เอง เห็น ว่า มูล คดี ที่ กล่าว หา ใน
ฟ้อง นั้น ไม่ เปรี๊ยะ คดี อัน ควร รับ ไว้ พิจารณา

ความ กฎหมาย ก็ให้ ทัก สิ้น ยก ฟ้อง เสีย
 ที่ เกี่ยว ไม่ ต้อง ออก หมาย เรียก จำเลย มา
 แยก คดี แล ให้ ศาล ธรรมเนียม รับ ฟ้อง เปน ฎีก
 แก่ โจทก์ ไป เว้น แต่ ฟ้อง ที่ โจทก์ มา ให้ การ
 ต่าง ฟ้อง ต่อ ศาล ซึ่ง จำ ศาล เสีย เรือง
 มั่ง ให้ รับ ค่า ธรรมเนียม รับ ฟ้อง จึง ไม่
 เปน ฎีก แก่ โจทก์ ควร ให้ ศาล คำนึง ให้ แก่
 โจทก์ ไป

ถ้า ศาล ตรวจ ฟ้อง ซึ่ง โจทก์ แต่ง มา เอง
 เห็น ว่า ฎีก ที่ กล่าว หา ควร รับ ไว้
 พิจารณา ได้ ตาม กฎหมาย แล้ว แต่ ข้อ หาย
 ยก พร่อง อยู่ ฎีก กล่าว ความ ไม่ ชัด เจน
 เคลือบคลุม ส ไร ย ประการใด ก็ ให้ ศาล คัด
 ฟ้อง ให้ โจทก์ ไป แก้ไข เสีย ใหม่ ให้ ลุล ติง
 ชัด เจน ก็ แล้ว จึง รับ ไว้ พิจารณา

โจทก์ ทั้ง สอง ไร่ เกิน ๑๕ วัน

ให้ ทัก สิ้น ยก ฟ้อง เสีย

ข้อ ๑๐ ถ้า ศาล รับ ฟ้อง ไว้ แล้ว โจทก์ เพิก
 ขน ทั้ง ฟ้อง เสีย ไม่ นำ หมาย เรียก จำเลย
 ฎีก ไม่ ร้อง ทัก เดือน ให้ ศาล ออก หมาย เรียก
 จำเลย แต่ ใน กำหนด ๑๕ วัน นับ ตั้งแต่ วัน ศาล
 รับ ฟ้อง ไว้ เปน ต้น ไป ก็ ให้ ศาล ทัก สิ้น ยก ฟ้อง
 เสีย แล้ว ให้ โจทก์ เสีย ค่า ธรรมเนียม ทัก สิ้น
 จง เต็ม แต่ ก่อน วัน ที่ ศาล จะ ทัก สิ้น ยก ฟ้อง
 เสีย นั้น ให้ ศาล ออก หมาย บอก โจทก์ ให้ ร
 ถ่วง นำ เสีย ๓ วัน ก่อน ว่า ถ้า โจทก์ ไม่ นำ
 หมาย เรียก จำเลย ฎีก ขอ ให้ ออก หมาย
 เรียก จำเลย แต่ ใน กำหนด แล้ว ศาล ก็ จะ ทัก
 สิ้น ยก ฟ้อง เสีย ตาม กฎหมาย แล้ว ให้ โจทก์
 เสีย ค่า ธรรมเนียม ออก หมาย นี้ ด้วย

ฟ้อง แยก ให้ รวม พิจารณา

แต่ มิ ให้ เขา ฟ้อง ของ จำเลย แยก ให้ การ
 ให้ ทั้ง สอง ฝ่าย ให้ การ แยก ฟ้อง กัน

ข้อ ๑๑ ถ้า ราษฎร สอง ฝ่าย ต่าง คน ต่าง
 มา ฟ้อง แยก กล่าว โทษ กัน ใน ศาล เดียว วัน
 เดียว กัน ก็ ให้ ศาล รับ ฟ้อง ไว้ ทั้ง สอง ฎีก
 รวม พิจารณา เปน คดี สำนวน เดียว กัน แล้ว
 ให้ ศาล ตรวจ ดู ฟ้อง ฝ่ายใด ควร เปน โจทก์ ฝ่าย
 ใด ควร เปน จำเลย ก็ ให้ ปฎิภาศ คัด สิ้น ให้ ฝ่าย
 หนึ่ง เปน โจทก์ ฝ่าย หนึ่ง เปน จำเลย ตาม พระ
 ราช กำหนด กฎหมาย แต่ ห้าม มิ ให้ เขา ฟ้อง
 ของ ฝ่าย จำเลย เปน คำ ให้ การ แยก ฟ้อง ของ
 โจทก์ เปน อัน ขาด ให้ ฟ้อง ทั้ง สอง ฎีก คง
 เปน ฟ้อง อยู่ ตาม เดิม แล้ว ให้ ศาล ยัง คับ ให้
 โจทก์ จำเลย ทั้ง สอง ฝ่าย ต่าง คน ต่าง ให้ การ
 แยก ฟ้อง กัน เหมือน ถึง ความ สอง สำนวน นั้น

ฟ้อง ความ อาญา โจทก์ ต้อง สาขาล ทั่ว

เว้น แต่ กรม อัย การ ฟ้อง ไม่ ต้อง สาขาล

ข้อ ๑๒ บัญชา ฟ้อง ที่ กล่าว หา เปน ความ
 อาญา แล้ว ให้ ศาล ยัง คับ โจทก์ ให้ สาขาล
 ทั่ว เสีย ก่อน ตาม พระราช บัญญัติ ว่า ด้วย ยัง
 คับ โจทก์ ให้ สาขาล ทั่ว ฟ้อง ความ อาญา รัตน
 โกศล ทศ ศักดิ์ ๑๑๑ วัน ไว้ แต่ ความ อาญา ซึ่ง
 เปน หน้า ที่ ของ กรม อัย การ ฟ้อง เปน โจทก์ เท่า
 นั้น เจ้าพนักงาน กรม อัย การ มี ฟ้อง ไม่ จำ
 เป็น ต้อง สาขาล ตาม พระราช บัญญัติ ที่ กล่าว ขี้
 ฉาน นี้ แต่ ถ้า มี พยาน คน ใด คน หนึ่ง ผู้ รั
 มุล คดี ที่ กรม อัย การ ฟ้อง หา เปน ความ อาญา
 นั้น เปน ความ จริง เจ้าพนักงาน กรม อัย การ จะ
 นำ พยาน ผู้ นั้น มา สาขาล เหมือน ถึง ทั่ว โจทก์ ก็ ได้

ประกาศ มาตราวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทร์
คัถ์ ๑๑๑ เป็นวันที่ ๒๓๓๗ ในรัชกาล โดยขึ้นนี้

พระราชบัญญัติ การภาษีอากร
รัตนโกสินทร์ คัถ์ ๑๑๑

ปรารภ

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมาภิไธย พุทธเจ้าองค์ที่ ๓๑ รัชกาล
เกล้าเจ้าอยู่หัว ด้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งไว้เดิมนี้ บังท้าวเพียงแก่ราชการ
ในรัชสมัยนี้ไม่สมควร จะแก้ไขเพิ่มเติม
ให้เรียบร้อยเป็นแบบแผนราชการสืบไป จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราเป็นพระ
ราชบัญญัติ โดยพระราชประสงค์ดังนี้

หมวดที่ ๑ เริ่ม พระราชบัญญัติ

นามเขตแดนกำหนดใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียก
นามว่า พระราชบัญญัติ การภาษีอากร
รัตนโกสินทร์ คัถ์ ๑๑๑ ให้ใช้ใช้ตลอด
พระราชอาณาเขตสยาม แลให้ใช้ใช้
ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ คัถ์ ๑๑๒
เป็นต้นไป

เลิกพระราชบัญญัติเก่า

มาตรา ๒ เมื่อใช้ใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว
ให้ยกพระราชบัญญัติซึ่งเรียกนามว่า “พระ
ราชบัญญัติ เป็นกฎหมายสำหรับหอรัษฎากร
พิพัฒน์ บัระกาเขนุจคัก จุลศักราช ๑๒๓๕”
แล “พระราชบัญญัติเจ้าภาษีนายอากร
บัระกาเขนุจคัก จุลศักราช ๑๒๓๕” นั้นเลิก

เลิกไม่ใช่ต่อไป

แปลคำ

มาตรา ๓ บรรดาคำซึ่งใช้ ในพระราช
บัญญัตินี้ให้เข้าใจโดยคำแปลดังนี้

คำว่าเจ้าจำนวน หมายถึงความว่า
เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิตกรมสรรพากร แล
กรมศุลกากร กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
คำว่าเทศาภิบาล หมายถึงความว่า ผู้ว่า
ราชการเมืองกรมการ ฤๅข้าหลวงผู้รักษา
ราชการในหัวเมืองนั้น ๆ

คำว่าเจ้าภาษีอากร หมายถึงความว่า
เจ้าพนักงานผู้เก็บภาษีอากรผู้รับผูกขาด

คำว่า เจ้าพนักงาน หมายถึงความว่า
บรรดาเจ้าจำนวนฤๅเทศาภิบาล เจ้าภาษี
นายอากรบรรดาซึ่งเป็นข้าราชการ จักการ
ภาษีอากรทั้งปวง เว้นเสียแต่เจ้าภาษี
อากรผู้รับผูกขาด

หมวดที่ ๒ เจ้าพนักงาน

การเก็บภาษีอากร

มาตรา ๔ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหา
สมบัติ เป็นผู้กระทำการเก็บภาษีอากร บรรดามี
พระราชบัญญัติ พิกัดตั้งไว้ให้เก็บนั้น รายได้
ควรตั้งเจ้าพนักงานไปเก็บเอง ฤๅควรตั้ง
เจ้าภาษีนายอากรรับผูกขาดไปเก็บ แลภาษี
อากรรายใด ควรกำหนดให้ส่งเงิน เป็น
งวดแก่ภาคเดือน ส่งเงินอย่างไร ให้นำ
ความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา เมื่อใช้
พระราชบัญญัตินี้โดยพระราชอำนาจแล้ว
ผู้จักตั้งไป